

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Seqvntvr Conclvsiones de iniurijs & contumelijs mortuor[ibus].

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

A C T A

tronibus, furib⁹, lupis & apostatis religionis Christi, q̄ cōtra uerbū dei supra nos cōminant, quorū uerborū & his similiū pleni sunt, & exundant oēs sui libelli. Taceo de occulta praxi cum multis habita. Sunt hæc ne bella uestra, diffidationes & damna Romano Pontifici inferēda, quippe quod in germania tanto in miseros rusticos deseuiſtis, Romā digito indicastis, certe nostrū met natale solum corde uolentes, in patriæ laboratis excidiū, ubi adhuc longq̄ tempore Romanus Pontifex a uobis quierē & pacem est habiturus. Finem tamen uel semel hic faciam uestrarū iniuriarū uis illatarū, ut ad terminum uestrorū pessime factorū peruenire possimus.

SEQVUNTUR CONCLVSIONES

de iniurijs & contumelijs mortuorū.

CONCLVSIO XXXV.

Famosus est qui a deo & cœlitib⁹ salutā castam atq; pudicā uirgunculā deiparā Mariā cōmunic; Christiani orbis cōsensu a deo uenerandā habitā (ut eius uiolator es etiā solis uerbis capitali iudicio damnarit) dehonestarit. Nam hæc utpote matrem & ueteri & noua lege inauditis præconijs præcepit & mundo & sibi honorandam.

Nihil hic est ut p̄sumamus laudes & uenerationē diuæ genitricis Mariæ matris Ihesu Christi uerbis explicare, potius equidē uerbis id fieri negt, multis hoc facere p̄positi non est p̄sentis, sed neq; totius orbis hoc facere efficacit sufficit. Hoc autē me misere habet qd' obstinati isti euangelici neq; & nebulones mox ut se huic suæ sectæ addixerint, hostes sunt nobilis simæ dei genitricis, adeo ut nihil tollerare queant qd' eius memoriā exprimat, ut sunt eius in ecclesia fidelium imagines statuarū & figuræ, tam impudice & turpissime de ea loquunt, ita ut audire nephas sit uiro Christiano, tantis sceleris maculā hoc tegentes pallio, quippe quod soli deo tribui debeat & honor & gloria. Mirū hic uideri posset quando hæc inter filiū Christum

M V R N E R I.

stum & matrem diuam Mariā hostilitas interciderit, ut matris honor filij sui sit æstimatū dedecus. Antiqua Christianorum religio matris honorem præcipue in diuinū honorem referebat. Aperte enim in scripturis adhuc plures habent honores. Am dei honore, ut scilicet est patētū honor. Et Hester vi. Sic honorabitur quem uoluerit rex honorare, si igitur mundi totius rex maximus tāto eam honore dignatus est, possent & hij nequam hunc regis honorem suæ matri exhibitum, & ipsi patienter tollere.

Diuis inq̄ Iohānes ut matre sibi testata sub crucis agone, proculdubio honore exhibuit huius præcepti uigore. Honorat patrem tuum & matrem &c. qui tamen iuxta hoc proculdubio deo diuinū & debitū honore impendit, sed hij nebulosus matris honore filij censent iniuriā, ubi exemplo Iohannis a tanta iniuriā & malicia temperare deberēt. Sed aiunt se idolatriam formidare, nouimus ab idolatria cauere, antea quam pessimus quicq̄ diabolus has mundi pestes in nostras plagas & exterminium huic mundo incacauit.

Ideoq̄ me spes fouet indubitata eos in hoc hamo mortem aliquādo efuros & deglutituros. De Mariā enim uirgine sancta canit mater ecclesia. Tu sola cūctas hereses interemisti in uniuerso mundo. Spero futurū ut aliquando diuina iustitia hanc suæ matri irrogatā iniuriā ulciscat, firmissime credo diuæ uirginis honorem & amorem cordibus fidelium altius infudisse & inradicasse, quam ut ab his furibus & apostatis eradicari & expelli possit. Horum uerborum aliquando eos comonefaciam, quū illos perspexero, miseris animas suas in igne iuxta patibulū expirare. O deus iustus & uerax, fac ut hæc uideant ante mortem meam oculi mei, quibus uindictā cernamus de tanta læsa maiestate genitricis tuæ.

C O N C L U S I O XXXVI.

Famosus est q̄ corpora mortuorum e sepulchris extraxerit, uel ossa eruerit, aut sepulchra diruerit, q̄a sepulchri uiolati actio

A C T A

infamiā irrogat, nā hūiliores fortunę summo supplicio afficit honestiores i insulā deportat, aut i metallū relegat & dānat.

Sepulchri uiolati actio infamiā irrogat ff de sepul. uiola. l. i. Et le. Prætor ait, cuius dolo malo sepulchrū uiolatū esse dicitur, in eum in factum iuditiū dabo, ut ei ad quē pertineat, quanti ob eam rem æquū esse uidebitur condemnet. Ea. le. Ad uersus eos qui cadauera spoliānt, præfides seuerius interuenire solent, maxime si manu armata aggrediantur. Vt si armati more latronū id egerint, etiam capite plectantur, ut diuus Seuerus rescripsit. Si sine armis usq; ad poenā metalli procedat. Eo. ti. le. Sepulchri uiolati crimen potest dici ad legem Iulianā, de uī publica pertinere. Et le. Rei sepulchrorum, in qua lege conclusio præsens fere ad uerbum continetur.

Nemo humanum corpus ad alium locum sine Augusti auctoritate transferat C. de religio. & fun. sp. fu. Nemo.

CONCLUSIO XXXVII.

Famosus est qui sanctorū statuas & imagines cōfregit, confluat, quia lege Iulia maiestatis tenet, nam hoc crimen nisi a successoribus purgetur hereditas, etiā fisco uendicatur.

Hæc conclusio accepta est ex ff Ad le. Iul. ma. le. Is qui.

Statuæ in ciuitatib; erectæ non sunt ciuiliū, sicut Trebatius & Pegasus dicunt, Ideoq; curet præses, quicquid eo animo cōmuniter erectū atq; locatū est, ne id quicumq; priuatus tollat. Neq; is quidem qui eas illic collocauit ff de acqui. re do.

Euangelici fures gloriantur, & uerbi dei se iactant imitatores, obijciā ergo illis dei uerbum, Deu. vii. Sculptilia deo igne cōbures. Non concupisces argentū & aurū, de quibus facta sunt, neq; assumes ex eis quicquid tibi, ne offendas, propterea quia abominatio est dñi dei tui, nec inferes quippiā ex idolo in domū tuā, ne fias anathema, sicut & illud est. Quasi spurcitia detestaberis, & uelut inquamētū ac sordes abominatiōi habebis, quia anathema est. Nostra igitur uel aurea uel argentea sculptilia, quia pro idolis habent & anathemate, quare ex eis argentū

M V R N E R I.

argentū sibi cōcupiscūt & aurū, quū in his uerbis supreme sit
phibitū. Aequē sunt illis imagines istarū idola sicut ecclesiae fur-
rata bona Zwinglio thesaurus, & lupo asinus molinari⁹ in
aqua stans piscis, q̄ppe, qđ piscē animal didicerat in aqs esse.

C O N C L V S I O XXXVIII.

Famosus est, q̄ sacras cōlestiū ciuū statuas & imagines sine
adorationis ambizioso fastigio consecratas, nullisq̄ sacris lite-
ris usq̄ prohibitas irreuerēter tractarit, quia uirtutum præ-
mia tribui merentib⁹ conuenit, & ob id lex statuas erigi præ-
cepit, ac lege iulia maieſtatis uiolatores damnauit.

Et uirtutū præmia tribui merentib⁹ conuenit, & aliorū ho-
nōres alijs damnorū occasionē fieri non oportet C. de ſta. &
inua. Et uirtutū. Sed & clare lex ipsa his uerbis præcipit. Si qñ
noſtræ ſtatuarū uel imagines erigunt, seu dieb⁹ ut aſſolet feſtis
ſiue cōmunib⁹ adſit iudex ſine adoratiōis ambizioso fastigio.
Eo, ſi qñ. Vbi dilucide patet euangelicos neq̄ in nos emētirī,
quod idolatriā exerceamus imagines adorādo, quū eas dum
taxat erigamus in ueritatis ſpeculū, & imitationem earundē
quum intuent, ſuntq̄ laicis loco ſcripturarū iuge memoria,
quum alioqui & ſcripturæ & uerba tranſeant.

Ita & non aliter prohibet dñs deus in plariſq̄ locis Bibliæ,
imagines & ſculptilia ne ſcilicet adorent, Leuit. xxvi. Non fa-
ciētis uobis idolū & ſculptiſe, nec titulos erigētis, nec inſignē
lapidē ponētis in terra ueſtra ut adoretis eum, & hæc uocant
idola & imagines falſorū deorū, quæ Chriſtianitas ipſa nunq̄
acceptauit, ſed apoſtoli illas demoliti ſunt. Sed memoratiue
imagines in nullis unq̄ ſacris literis fuerunt prohibite.

Zwinglius ille noſter oīum hereticorū & furū facile caput
& princeps, in quodā a ſe cōſpuro libello contra quinq̄ Chri-
ſtianos cantones Heluetiorū mirū in modū lamentat & con-
querit, quod ſcilicet Lucernēſes eius imaginē exuſſerint, de
ſemet, nihil queſtus quod imagines crucifixi ſaluatoris & om-
nium ſanctorū ipſe cōbuſſit, ueniā tñ præſtitit aureis & argen-

A C T A

reis quas captivas, ut fur & sacrilegus sceleratissimus in suam potestatem redegit, & tunc plus habent hij euāgelici fures suas iniurias aut contumelias quam dei & sanctorum.

CONCLUSIO XXXIX.

Famosus est q̄ locū sacrum etiā diruto aedificio in alienos usus prophanavit, cū hūc lex iubeat māere sacrum etiā resolutis aedificijs

Nemo martyres distrahat, nemo mercetur C. de sacro fan. eccl. Nemo martyres.

Interdicta autē cōpetūt uel hoīm causis uel diuini iuris ut de religione sicut est. Ne qd in loco sacro fiat, uel qd factū est restituať, ff de interd. seu extraor actio. l. interdictorum.

Loca sacra etiā si terrae motu corruant, adhuc locus sacer manet ff de contra. emp. Ede.

Locus in quo sacrae sunt aedes aedificatae, etiā diruto & soluto aedificio, manet nihilominus locus sacer, ut Papinianus scripsit, Insti. de re di. par. Locus autem.

CONCLUSIO XL.

Famosus est q̄ locū religiosum in prophanos usus cōmutauit cū hūc diuini iuris esse fecerit, sua uolūtate mortuū inferēdo.

Pergit audacia ad busta defunctorum & aggeres cōsecratos, cū & lapidē hinc mouere, & terrā euertere, & cespitem euellere proximum sacrilegio, maiores nostri semp habuerūt C. de se

Et si forte cadaueri defuncti sit iniuria (pul. uio. Pergit. cū heredes bonorum possessores extitimus, iniuriarum nostro noīe actionē habebimus. Spectat em̄ ad aestimationē nostrā, si qua ei sit iniuria ff de iniur. & fa. lib. le. i. par. Et si forte.

Si quis uoluntate tua mortuū in tuum fundum inuulerit, fundus siue locus sit religiosus, & pculdubio uenundari non potest religione prohibente, C. de reli. & sump. fu. Inuito.

Si sepulchrū monumenti appellatione significas, scire debes iure dominij id nullū uendicare posse C. eo. Si sepulchrū. Locum quidem religiosum distrahi non posse manifestū est, C. eod. Locum.

Res

MURNERI.

Res religioni destinatas, quinimo iam religionis effectas scientes qui contigerint, & emere & destrahere non dubitauerint, tamen si iure uenditio non subsistat, laese tamen religionis inciderunt in crimen, C. de sepul. uio. Res Religioni.

Si quis sepulchrū uiolaturus attigerit locorum iudices (si hoc uindicare neglexerint) non minus nota quam uiginti librarum auri in sepulchrorum uiolatores statuta poena multentur, ut eam largitionibus nostris inferre cogantur. Eo, si quis sepulchrum.

Qui sepulchra uiolāt, domos (ut ita dixerim) defunctorum, geminā uidentur facinus perpetrare. Nam & sepultos spoliare destruendo, & uiuos polluunt fabricando, C. eo. Qui sepulchra. Huic autē poenae subiacebunt, & qui corpora sepulta aut reliquias contractauerint, C. eo. & l. ea.

Hæc de meis quadraginta iuris conclusionibus cum Viriſcho Zwingly in Baden disputandis, quantum exordio conuenit sufficienter dicta sunt. Inter arguendū & quum aderit contradictor, respondendo longe alia dicturus, quibus iam scripta non soluere possent corrigiā calciamentorum. Sed hic finem faciam probationum, quia omnes hii euangelici syco-phanta in Baden praesentes, dum hæc legerentur conclusiones, male sibi conscij, nec os aperire fuerunt ausi, nec suas obiectiones infamia in uerbulo unico, sed nec ulla protestatione defenderunt. Valete omnes catholici, & orthodoxi fideles.

ex praesentibus scriptis scituri euangelicorum fidem ob id esse famosam & reprobam, quippe quod toties su

os obseruatores faciat infames fures neque & euangelici uerbi praedones.

Finis actorum Murneri,